

[Bernhard Baunsgaard]

rer endnu – at grunden til sammenbruddet var, at regeringen ikke kunne finde ud af, hvad den ville.

Denne momsforhøjelse er blevet stærkt angrebet af venstres og de konservatives ordførere, som har anført, at momsafgiften nu har nået en sådan højde, at man må frygte, at der i høj grad bliver tale om forsøg på at undgå at betale momsen, og at det sorte arbejde vil stige i omfang. Jeg deler frygten. Jeg har tidligere fra denne talerstol understreget det, vi var på vej mod med momsen. Jeg gjorde det ikke mindst, da venstre sammen med socialdemokraterne sidst forhøjede momsen, idet jeg gjorde opmærksom på, at vi nu havde nået en sådan højde, at det ville blive sat i system at undgå at betale momsen, men jeg tror ikke, at skaden bliver forøget i noget særligt omfang ved, at man forhøjer momsen fra 20¹/₄ til 22 pct; den vil fortsat være der, som den har været der nu i lang tid.

Hvad vi kan gøre ved det? Ja, der har jo været foreslået så meget; ikke mindst venstres tidligere minister for området, hr. Anders Andersen, har lovet mange indgreb, men det er blevet til lidt. Jeg havde håbet, at han, i den tid han sad der, havde kunnet gøre mere. Jeg tvivler på, at der kan gøres meget. Noget kan der vel gøres, og jeg håber, at den nuværende skatteminister vil fortsætte bestræbelserne med at gribe ind over for det, der kaldes sort arbejde eller måneskinsarbejde, dette, at man arbejder i fritiden og ikke betaler moms af arbejdet.

Jeg tror, ligesom SFs ordfører var inde på det, at man skal passe på ikke at komme med overdrivelser. Vi har ikke verdensrekord i skattetryk – jeg synes heller ikke, det er værd at efterstræbe – og derfor skal man ikke heroppe fremstille det på den måde. Det turde være dagens rammen-ved-siden-af, når ordføreren for fremskridtspartiet mener, at vi gennem forhøjelsen af momssatsen skaber sådanne forhold, at det snart ikke er til at eksistere i dagens Danmark. Det turde jo også være en overdrivelse, når man ved, at en arbejdsløs i Danmark gennem de dagpenge, han får, har en levestandard, der er betydelig højere, end den er i de fleste andre lande, også de fleste lande i Europa. Så klares det nok at leve i Danmark; dér kan man godt eksistere.

Jeg er glad for, at momsafgiften ikke er foreslået differentieret, for jeg tror ikke, det kan lade sig gøre. Jeg er især tilfreds med, at man ikke har vovet sig ind på det område, der hedder at indføre en lavere momssats for fødemidler. Hvis bl. a. SFs ordfører gjorde sig den ulejlighed at sætte sig ind i de beregninger, der er foretaget, ville han vide, at det ville være en lovændring, hvis virkning først og fremmest ville komme dem til gode, der køber dyre madvarer.

Spørgsmålet er naturligvis som altid, om vi ved de kompensationer, vi gennemfører samtidig med momsforhøjelsen, har taget tilstrækkeligt hensyn på dette område. Jeg håber det og går foreløbig ud fra det, men jeg vil da gerne være med til at undersøge det i udvalget. Jeg vil også gerne være med til at undersøge, om vi kan lægge momskompensationen på færre produkter, end vi har i øjeblikket. Det ville jo især, hvis vi samlede det omkring mælken, komme familier med børn til gode.

Jeg skal på den radikale folketingsgruppes vegne anbefale, at vi gennemfører denne momsforhøjelse, ligesom jeg skal anbefale de to tekniske ændringer, der hænger sammen hermed, med hensyn til afgifter på parfumer og tobak.

Når jeg har sagt det, kan man sige: ja men hvordan kan jeg så komme med disse mange kritiske bemærkninger. Ja, maleren Mogens Andersen udgav i 1976 første del af en erindringsserie, der havde titlen » Nødigt, men dog gerne«. Det er nok det, der ville passe også på min indstilling til disse forhøjelser. Jeg gør det meget nødigt, for jeg tror, de har skadevirkninger for kontrollen med momsafgiften, men jeg gør det dog gerne, fordi jeg mener, at det danske samfund er af en sådan karat, at vi må gøre alt for at redde det. Jeg gør det i håbet om, at den socialdemokratiske regering omsider vil nå dertil, at man ved de besparelser og indgreb, der fortsat vil være nødvendige under den økonomiske krise, omsider forstår, at denne krise ikke er noget, der er overstået i løbet af få år, og at vi derfor kan fortsætte med disse indgreb, der ikke har noget klart sigte. Man har jo ikke gjort op med sig selv, hvad man vil redde igennem af det velfærdssamfund, som vi prøvede at satse på i 1960'erne.

Så kan man naturligvis sige til mig fra venstres og de konservatives side: ja men